

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

honori debita, provenientes invicem per caritatis gratiam, reservetis: quæ fieri nolumus ut legimus. Discant omnes illius provincie sacerdotes tantæ fraternitatem tuam esse censura, ut non permittas fieri quod non licet à sacerdote tentari.

men adeptus est. Et superiores quidem Pontifices vices suas per Illyricum tribuerant Episcopo Thessalonicensi cum ea amplitudine potestatis quam animo conceperant. Supererant tamen adhuc plurima disciplinae capita ad quæ porrigi poterat illius sollicitudo. Facinus istud divina providentia reservaverat Leoni; ut qui magnitudine animi & intelligentia decessoribus suis anteibat, etiam in hoc capite illos vinceret. Vnde & ipse ad Anastasium Thessalonicensem Episcopum scribens ait multa illi à beatissimi Petri Apostoli auctoritate, id est, à Romanis Pontificibus decessoribus suis, commissa fuisse, sed plus tamen se ipsi concessisse quam decessoribus eius tributum fuerat à sede apostolica. *Quonia fraternitati tuæ, inquit, à beatissimi Petri Apostoli auctoritate commissa sint, & qualia etiam nostro tibi favore sint credita, si vera ratione perspiceres, & justo examine ponderares, multum possemus de inuncta tibi sollicitudinis devotione gaudere.*

Leo I. epist. 84 & in Decretis cap. 11.

Similis Pelagii II. querela extat in epistola ejus ad Sappodum, quæ recitatur in Decretis cap. 17.

Vide supra cap. 21. §. 1.

Leo I. in epist. ad Anastasium, apud Hoeslten. pag. 144.

CAPVT XXVI.

Synopsis.

I. Leo M. amplificavit auctoritatem Episcopi Thessalonicensis in Illyrico.

II. Anastasius à Leone postulaverat ut sibi vices suas per Illyricum delegaret juxta morem. Iterum ostenditur vicarium Thessalonicensem à Siricio Papa firmatum fuisse.

III. Recensentur mandata quæ Leo dedit Anastasio. Quænam utilitas ex celebratione Conciliorum capiatur.

IV. Causa in suis quoque provinciis desinat. At si quæpiam causa incidat quæ nec in majori synodo apud Anastasium desiniri possit, tum vero de ea referatur ad sedem apostolicam.

V. Explicatur Leonis locus de plenitudine potestatis, & de his qui à Romano Pontifice vocantur in partem sollicitudinis. Huic distinctioni occasionem præbuit Anastasij audentia adversus Atticum Metropolitanum veteris Epiri.

VI. Explicationem hęc allatam veram esse probatur auctoritate Petri Bibliobecarij sedis apostolicæ, & Ivoonis Episcopi Carnotensis.

VII. Probatur etiam auctoritate Innocentij III. ad Cencium Legatum scribentis de auctoritate Legatorum.

VIII. Rursum istud ipsum probatur ex alio illustri loco ejusdem Pontificis. Agebatur de castigando Mauricio Episcopo Pislaviensi, qui judices à Papa delegatos vocabat Papa judicellos, & se Papam esse aiebat in sua diocesi.

IX. Sequentes Pontifices hoc Leonis loco usi sunt ad ostendendum solum Romanum Pontificem habere plenitudinem potestatis, ceteros vero vocatos tantum esse in partem sollicitudinis.

X. Mandata sua Leo jubet in omnium Episcoporum notitiam perferri, ne quis ignorantia juris se tueri possit. Episcopi, Presbyteri, Diaconi die dominico ordinandi.

XI. Transit deinde Leo ad celebrationem Conciliorum generalium Dioceses Illyricana, quorum regulam præscribit. Consulit fatigationi & paupertati Episcoporum, ne cogantur frequenter convenire ad synodos. Varia istius rei exempla ex antiquitate.

XII. Jubet uti nullus Episcopus se synodo subtrahat superbo animo. Afferuntur causa legitima ob quas liceat deesse conventui synodali.

XIII. Prescribit deinde varia capita circa disciplinam ecclesiasticam, & Episcopos Illyricanos admonet servare constituta à se missa ad Anastasium.

VENTUM est tandem, quod maxime cupiebamus, ad felicia illa tempora quibus Romanam Ecclesiam post Sixtum III. rexit sanctus Leo, vir cum primis memorabilis, & qui cum virtutibus suis, tam ob rerum gestarum gloriam, Magni cogno-

Tom. II.

K ij

Vide supra lib. 5. c. 1.

Apud Hoeslten. pag. 14.

Quæ præterea continetur in Epistola ad Sappodum.

Apud Hoeslten. pag. 14.

probato, certa tum primùm ratione commisit, ut per illam provinciam positis, quas ad disciplinam teneri voluit, Ecclesijs subveniret. Et mox: Imitatorem te tam prædecessoris tui quàm decessoris, qui pari modo hoc & meruisse & egisse cognoscitur, esse volumus, ut de profectu Ecclesiarum quas tibi vice nostra committimus gaudeamus.

Decessor, qui proximè antecessit. Prædecessor, qui decessorem proximè antecessit. Vide Iurer. ad epist. 25. Ivoonis Carnot.

III. Post narrationem illam & quæ sequitur exhortationem, Leo transit ad mandata quæ Vicario suo danda putavit; quæ omnino malo verbis ipsius referre quàm meis. *Divina legis sanctio veneranda*, inquit, & canonum specialius decreta servantur. Per commissas tibi provincias tales Domino sacerdotes, quibus sola vite & clericalis ordinis suffragentur merita, consecrentur. Nihil gratiæ personali, nihil ambitioni, nihil redemptis permittas licere suffragiis. Examinentur diligentius, & per longum vite traxerint disciplinis ecclesiasticis qui ordinandi fuerint imbuantur. si tamen illis omnia quæ à sanctis patribus sunt constituta conveniant, & quæ beatum Apostolum Paulum de talibus legimus præcepisse custodierint, ut unius uxoris vir sit, & hanc virginem, ut auctoritas divine legis cavet, acceperit. Docet deinde bigamum verè esse qui nondum Christianus habuit uxorem, & ea mortua, aliam duxit post baptismum. Pergit autem in dandis mandatis: Nullus te inconsulto per illas Ecclesias ordinetur antistes. Ita enim fiet ut sint de eligendis matura judicia, dum tue dilectionis examinatio formidatur. Quisquis verò de Metropolitanis Episcopis contra nostram præceptionem præter tuam notitiam fuerit ordinatus, nullam sibi apud nos status sui esse noverit firmitatem, eoque usurpationis suæ rationem qui hoc præsumpserint redditorios. Singulis autem Metropolitanis sicut potestas ista committitur ut in suis provinciis jus habeant ordinandi, ita eos Metropolitanos à te volumus ordinari, maturo tamen & decocto iudicio. Et paulò post: Ad synodum quisquis fratrum fuerit evocatus occurrat, nec sanctæ congregationi se denegat, in qua maximè constituendum esse noverit quod ad disciplinam poterit ecclesiasticam pertinere. Melius enim omnis culpa vitabitur, si inter sacerdotes Domini collatio frequentior habeatur, emendationi pariter & caritati plurimum præstet adunata societas. Ea utilitas ex celebratione Conciliorum, primùm ut vitia rescentur, deinde ut fraternitas mutuo aspectu fruatur.

IV. Addit deinde in mandatis Leo, ut si quæ causæ in provinciis illis natae fuerint quæ in Concilijs illis terminari possint absque contradictione, illic definiantur. Si verò causa quæpiam major five, ut alibi vocat, gravior inciderit, quæ ab Anastasio præsidente in synodo non possit definiti, jubet ad se mitti relationem de eo negotio, ut ipse revelante Domino rescribat quod ipsi idem Do-

minus aspiraverit, servata nimirum veteri consuetudine, quæ constituit uti majores causæ ad sedem apostolicam referantur. *Vt enim auctoritatem tuam vice nostra*, inquit, *exercere te volumus, ita nobis quæ illic componi non potuerint, vel qui vocem appellationis emisserit, reservamus.* Vnde cum postea idem Anastasius nimis asperè tractasset Atticum veteris Epiri Metropolitanum, deque ea re idem Atticus querelam suam detulisset ad Leonem, iste ad Anastasium rescribens de atrocissimo facinore, in memoriam ei revocavit ista mandata, eum redarguens quòd ea non servasset. *Nam cum maiora negotia*, inquit, *& difficiliore causarum exitus liberum tibi esset sub nostre sententiæ expectatione suspendere, nec ratio tibi nec necessitas fuit in id quod mensuram tuam excederet deviandi.* Et inferius eandem causam repetit, pronuntians Anastasium non debuisse causam Attici, qui Metropolitanus Episcopus erat, judicare, donec ad ejus consulta Leo rescripisset. *Præsertim*, inquit, *cum etiamsi tale aliquid mereretur, expectandum tibi fuerat quid ad tua consulta rescriberem.* Et paulò post: *Etiamsi quid grave intolerandum, quæ committeret, nostra erat expectanda censura, ut nihil prius ipse decerneres quàm quod nobis placeret agnosceres.* Vices enim nostras ita tue credidimus caritati, ut in partem sis vocatus sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis.

V. Heic locus me admonet ut effatum illud ultimarum temporum, nimirum ceteros Episcopos vocatos esse in partem sollicitudinis, sed solum Romanum habere plenitudinem potestatis, captata occasione explicem, ostendàmque Leonem non cogitasse hoc loco de suprema auctoritate Romanæ sedis in universum, sed tantum de potestate quæ sedi apostolicæ competere in provinciis Illyricianis, in cujus potestatis exercitio vices suas Anastasio tribuerat, ita tamen ut ab eo vocatus fuerit in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Vices suas, ut diximus, per Illyricum Leo commiserat Anastasio. Is verò externa potentia inflatus, tyrannum agebat, adeo ut Atticum Metropolitanum veteris Epiri sub publica custodia ad se Thesalonicam deduci fecerit, & contra vetera instituta sponsonem ab eo fidelitatis scripto exegerit. Ea de causa Romam accedens Atticus, Leonis pietatem commovit: qui propter hoc facinus, quia invidia hujus facti in eum quoque derivari poterat, gravem ad Anastasium epistolam dedit, illum redarguens paulò asperioribus verbis. Tum verò addit, sic se vices suas ei commisisse, ut in partem vocatus sit sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Quibus verbis dicere voluit Leo commisisse se quidem Ana-

Ratio ut causas definiret quæ in provinciis Illyricianis definiri possent citra contradictionem, ceterum majores gravioresque causas reservaret iudicio sedis apostolicæ. Attici porrò causam, quippe qui Metropolitanus esset, inter majora negotia referendam esse, adeoque de ea referri debuisse ad sedem apostolicam, culpandumque propterea esse Anastasium, qui eam iudicare præsumpserat.

VI. Ne quis verò existimet me novum aliquid dicere, aut summæ Romani Pontificis auctoritati velle quippiam detrudere, laudabo sententiæ istius auctores ex intima penè antiquitate, simulque Innocentij III. testimonio evincam Legatos apostolicæ sedis, tamenetsi generalia mandata acceperint, debere se continere intra certos limites & intelligere sibi tributam non esse vi legationis eam potestatis amplitudinem in provinciis quæ Romano Pontifici competit in causis ecclesiasticis. Anno M L X X I V. cum Legati à Gregorio VII. in Germaniam missi synodum generalem celebrare vellent, quod intra Gallias, id est, Germaniam, à nullo alio celebrari posse quam à Romano Pontifice contendebant Episcopi illarum partium, opponerentque Legati se vices gerere Romani Pontificis, contenderetque è contra Liemarum Bremensis Archiepiscopus sibi quoque & Moguntino Archiepiscopo vices apostolicæ sedis per Germaniam antiquis privilegiis esse concessas, primùm quidem Legati docuerunt mandata Legatorum expirare morte mandantis, & Legatos in partem sollicitudinis esse vocatos, non in plenitudinem potestatis, ad quam rem probandam utuntur testimonio sancti Leonis quod paulò antè protulimus: Præterea, inquit, sicut in primi Leonis Pape quodam capitulo legitur, Pontifex Romanus vices suas ita committit, ut qui accipiunt, in partem sollicitudinis sint vocati, non in plenitudinem potestatis. Eadem fuit sententia Ivonis Episcopi Carnotensis: qui ad Hugonem Lugdunensem Archiepiscopum & apostolicæ sedis in Gallia Legatum scribens, virum, ut ex ejusdem Ivonis epistolis patet, aciem ac vehementem in retinenda dignitate sua, contendit, non secus ac Legatos in Germaniam missos fecisse vidimus, legationis officium partem esse apostolicæ sollicitudinis, non plenitudinem potestatis, & hanc partem modò plus modò minus recipere pro arbitrio committentis, maxime cum secundum eundem Leonem, inquit, legationis officium pars sit apostolicæ sollicitudinis, non plenitudo potestatis, quæ etiam pars modò plus modò minus recipit pro arbitrio committentis.

VII. Anno millesimo ducentesimo, va-

cante Ecclesia Panormitana, Galterus Trojanus Episcopus & regni Sicilia Cancellarius usque adeo (ut Innocentij III. Gesta tradunt) laboravit quòd fecit se in Archiepiscopum postulari, eandemque postulationem per præfatum Legatum (nimirum per Cencium Presbyterum Cardinalem Tit. S. Laurentij in Lucina, qui tum apostolicæ sedis Legatus erat in regno Sicilia) admitti, Summo Pontifice penitus inconsulto. Et quamvis nondum Palleum recepisset, nedum etiam postulasset, Panormitanensem tamen Archiepiscopum & re & nomine se gerebat. Quod cum ad Summi Pontificis notitiam pervenisset, redarguit valde Legatum, quòd in tanto negotio circa talem personam processeris antè quam suum beneplacitum perquisisset. Extant Innocentij literæ ad Legatum, plenæ majestatis, ex quibus colligimus hunc Pontificem eadem de Legatorum potestate sensisse quæ & Legati Gregorij VII. & Ivo Carnotensis diù antè senserant, eademque omnino distinctione ex sancto Leone petita usum esse, quamvis illum non nominet. Hæc sunt enim ejus verba: Licet in regno Sicilia generalis sit tibi commissa legatio, ad ea tamen sine speciali mandato non debuisti manus extendere quæ in signum singularis privilegij sunt Summo Pontifici reservata, tamenetsi quædam ex iis quæ de speciali concessione saepe fuere Legatis indulta, ut illorum videlicet absolutio qui propter sacrilegas manuum injectiones in Clericos inciderunt in canonem sententiæ promulgata, videantur & ex ipso legationis officio jam licere Legatis. An existimas, quia vices nostras tanquam Legato tibi commissimus exequendas, quia Panormi Ecclesiam possessis subicere Messan. ut illam isti præficeres, concessi sibi privilegio primatiæ? An putas ex eadem causa tibi licere duos episcopatus unire vel unum dividere sine licentia speciali?

VIII. Post aliquot exinde annos idem Innocentius paulò apertius usurpavit verba sancti Leonis, & quidem secundum explicationem à nobis allatam. Delegaverat ille iudicem in causa quadam Priorem sanctæ Radegundis Pictaviensis adversus Mauricium ejusdem civitatis Episcopum. Iste verò agrè ferens se subjici minori, jurisdictionem ejus palam turbavit, penas etiam infligendo, publicè prædicans quòd in episcopatu suo esse vellet Episcopus atque Papa, & asserens quòd per iudices delegatos à Papa, quos Papæ judicellos appellabat, nihil agi sineret in sua dicecesi. Innocentius verò ratus audaciam illam ferendam non esse vindicandamque injuriam sedi apostolicæ factam per istius temeritatem, literas ad quosdam partium illarum ecclesiastici ordinis viros dedit anno M C C X I I I. x. Kal. Aprilis, quibus eis commisit curam castigandi Episcopum &

K iij

Gesta Innoc. III. cap. 19.

Cap. Quòd translationem. De off. Leg.

Laurent. Solari. ad. 11. 107. 4. & 108. apud. Panorm. ad. 11. 107. 4. & 11.

Item. Bibliothec. de. vita. Gregorij. VII. apud. Panorm. ad. 11. 107. 4. & 11.

107. 11.

fautores ejus. In initio autem magna præfatione usus, ac multa prolocutus de auctoritate Romani Pontificis in universam Ecclesiam, ait illum, quia simul in diversis locis existere aut ad loca remotiora subito transvolare non potest, sollicitudinem suam in plures dispertere, quæ per se ipsum non potest, per Legatos suos vel delegatos judices exequendo; ita tamen ut multis hoc modo vocatis in partem sollicitudinis, penes eum semper remaneat plenitudo potestatis. Sed operæ pretium est ipsamet ejus verba referre. *Univerſorum etenim conditor, inquit, qui omnia simul ab æterno providit, sciens sanctam Romanam Ecclesiam futuram caput omnium fidelium & magistram, ejus pastorem, per quem populum suum ad repromissionis terram per hujus mundi solitudinem prosperantem regere disponebat, jam tunc benignius instruere dignabatur qualiter, conditionis humana lex hominem simul in diversis locis existere aut ad loca remotiora transvolare subito non permittit; redimeret tarditatem, sua videlicet onera dispensando per alios, & que per se ipsum non posset, per Legatos suos vel delegatos judices exequendo; ut sic multis vocatis in partem sollicitudinis, penes eum consisteret plenitudo potestatis.*

IX. Ex his ergo quæ dicta sunt colligi facile potest Leonis primi locum ex epistola ad Anastasium non esse intelligendum de plenitudine potestatis quam Christus dederit Petro & successoribus ejus Romanis Pontificibus, ita ut ille solus plenitudinem illam habeat, ceteri verò vocati tantum ab eo sint in partem sollicitudinis, ut placuit Vigilio & Gregorio IV. qui loquentes de Romana Ecclesia, aiunt eam sic vices suas aliis Ecclesiis credidisse, ut in partem sint vocatæ sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Ex ea persuasione factum est ut in Concilio Romano habito anno DCCCCXCVIII. Gregorius V. confirmans ordinationem Arnulphi Episcopi Aufonensis, (quem Narbonensis Archiepiscopus, ad quem tum jure metropolitico spectabat sollicitudo Ecclesiarum provinciæ Tarraconensis, consecraverat) his verbis utatur quibus omnem episcopalem auctoritatem in sede Petri ponit tantquam in fonte, ex quo ceteri Episcopi tantum accipiant quantum placuerit Romano. Operæ pretium est ipsa viri verba referre ex veteri scheda nondum edita. *Privilegio nostre auctoritatis confirmando & corroborando Arnulphum pre-nominatum Episcopum in ordine pontificali Ecclesie Aufonensis statuimus atque sublimavimus, anulumque & virgam pastorem ei dedimus, ligandi solvendique potestatem vice Apostolorum & nostra ei concessimus.*

X. Præcipit itaque deinde Leo Anastasio

ut has literas suas in omnium Episcoporum notitiam faciat pervenire, ob necessitatem publicandæ legis, & ne quis ignorantia juris se tueri possit, si mandata superius recitata non observaverit. Admonet deinde se ad omnes Illyrici Metropolitanos scripsisse de vicariatu Anastasij, ut obediant apostolicæ sedis delegato. His ita generaliter enarratis, transit ad caput alterum disciplinæ, ad ordinationes nimirum Presbyterorum & Diaconorum, quas die dominico, non secus ac Episcoporum ordinationes, peragi debere docet. *Cognovimus sanè, inquit, quod non potuimus silentio præterire, à quibusdam fratribus solos Episcopos tantum diebus dominicis ordinari, Presbyteros verò & Diaconos, circa par consecratio fieri debet, passim quolibet die dignitatem officij sacerdotalis accipere. Quod contra canones & traditionem patrum usurpatio corrigenda committit, cum mos quibus est traditus circa omnes sacros ordines debeat omnimodis custodiri.* Porro Leonis epistola ad Metropolitanos per Illyricum constitutos edita est ab Holstenio inter Acta Concilij Romani sub Bonifacio secundo celebrati, eademque mandata continet quæ leguntur in epistola ad Anastasium.

XI. Præter epistolam ad Metropolitanos illos scriptam, aliam quoque de eodem argumento scriptam ad Metropolitanos per Achaïam provinciam constitutos, in qua nonnulla notatu digna reperiuntur quæ in superioribus non extant. Nam post factam mentionem majorum causarum, quas, si in provinciis suis nequeant terminari, ad Anastasij notitiam referri jubet, ut eodem arbitrio sub divini timore judicij componantur, transit ad celebrationem Conciliorum generalium Diæceseos Illyricianæ; ad quæ illos convenire jubet, cum evocati ab Anastasio fuerint, si nulla gravi necessitate retineantur; id tamen admonens se constituisse, *ut non frequens, nec pro levibus causis, conveniendi necessitas indicatur.* Providebat enim prudentissimus Pontifex, id quod postea malo provinciarum sæpe accidit, ex constitutione celebrandarum synodorum descendere posse pessimum abusum, congregaturumque fortassis Anastasium multas generales synodos, ut potentiam & fastum suum ostentaret, si nulla super hoc constitutione repressum se sciret. Veruntamen Leo hanc causam hujus prohibitionis non adfert, sed aliam sapientissimam simul & justissimam, nimirum propter fatigationem Episcoporum qui in longinquis provinciis constituti erant, & qui non sine gravibus sumptibus ad synodos accedere poterant. *Maximè, inquit, cum moderatio nostra providerit ut non frequens, nec pro levibus causis, conveniendi necessitas indicatur,*

Innoc. III. lib.
16. epist. 12.

* quæ

Vide Demost.
lib. 1. Cap. 17.

Vide Inno. III.
lib. 1. Cap. 12.
Lect. 12. in
Gen. 1. Epist.
cap. 1.

CAPVT XXVII.

Synopsis.

I. Anastasij factum erga Atticum veteris Epiri Metropolitanum excutitur. Eius presumptionem Leo damnavit, Anastasium redarguens verbis asperissimis, usurpatorem etiam cum vocans, & à similibus abstinere in posterum iubens.

II. Nova deinde mandata illi dat, sumpta partim ex veteribus, qua heic explicantur vel illustrantur, partim de novo addita. Ea mandata recensentur. De ordinationibus Episcoporum cum consensu Anastasij peragendis.

III. Bina per unumquemque annum Concilia celebrentur, in quibus omnes cause ecclesiastice judicentur. De relatione Metropolitanorum ad Episcopum Thessalonicensem, & istius ad Romanum Pontificem. Majores cause ad sedem apostolicam referende.

IV. Transiit deinde ad ambitionem quorundam Episcoporum, qui civitatis sue mediocritate despecta, ad majores Ecclesias migrabant contra canones.

V. Sequenti capite Leo sancit supremum Thessalonicensis antistitis imperium in provincias Illyricanas, dum ei tribuit auctoritatem coercendi universos provinciarum illarum Clericos.

VI. Rursum prescribit modum qui servari deberet in celebratione Conciliorum generalium. Nam Anastasius erat abusus potestate quam illi circa hoc Leo tribuerat.

VII. Ea praterea erat Anastasij pervicacia, ut suam unius sententiam prevalere debere contendere collectis Episcoporum suffragiis. Ob quam presumptionem castigatur à Leone.

I. PROXIME diximus Leonem precavere voluisse ne effusa illa Thessalonicensis Episcopi auctoritas, quæ jam magnitudine laborabat sua, verteretur in dominatum, facili descensu à recto potestatis usu ad abusum. Ea de causa illi mandata dederat in quibus omnia causarum genera provisâ putabantur. Factum est tamen ut cum Atticus veteris Epiri Metropolitanus, excusationem infirmitatis obtendens, non accessisset Thessalonicam, quò evocatus fuerat ab Anastasio, fortassis ad synodum, Anastasius eum Thessalonicam deduci fecerit cum auxilio brachij secularis, ut hodie loquimur, adita scilicet præfectura Illyrici, cujus auctoritate Atticus ab Ecclesiâ adytis extractus, non ob molestiam ægritudinis, non ob sævitiam hyemis datis induciis, Thessalonicam ab officiiis publicis deductus, sponsonem fidei coactus est Anastasio dare in scriptis. Præsumptionem illam damnavit Leo, Anastasium redarguens quòd à traditis sibi regulis immodicè discessisset, satis innuens suspectam sibi fuisse nimiam illius potentiam, ademprurus fortean illi vices suas, si adimi citra scandalum potuissent. Dum dominari magis, inquit, Leo epil. 84. quam consulere subditis placet, honor inflat su-

Et binos ternosve Episcopos de singulis provinciis adesse sufficiat, ut leve fiat paucis quod multis esset onerosum. Insignis est eam in rem locus ex epistola Concilij Ariminensis ad Constantium Augustum: in qua Episcopi postulantes fieri sibi potestatem abeundi, inter causas petitionis suæ recensent paupertatem quorundam & fatigationem præterea eorum qui senio confecti erant; ne dicam quòd ex congregatione generalium Conciliorum fiebat ut Ecclesiæ essent desertæ. *Oramus etiam ut præcipias tot Episcopos qui in Arimino detinentur, inter quos plurimi qui ætate & paupertate defecti sunt, ad suam provinciam remeare, ne desituti suis Episcopis laborent populi Ecclesiarum.* Huc fortassis respiciebat Sulpitius Severus in libro secundo sacræ historię; ubi enarrans quomodo Constantius Episcopis synodi Ariminensis annonas & cellaria dare præceperat, ait id quibusdam Episcopis indecens visum, qui, repudiatis fiscalibus, propriis sumptibus vivere maluerunt, tres tantum ex Britannia, inopia proprij, publico usus esse, cum oblatam à ceteris collationem respiciissent, sanctius putantes fiscum gravare quam singulos.

XII. Edicit præterea Leo, ut quisquis superbo animo, cum nulla corporis vel cause fuerit necessitate detentus, fratrum sepius voluerit vitare conventum, se sciat esse judicandum. Quippe in synodis cuncta discutebantur quæ ad disciplinam ecclesiasticam pertinebant, etiam vita & conversatio Episcoporum. Itaque fieri poterat ut aliqui Episcopi vitarent conventum, ut se cognitioni iudicum suorum subtraherent. Hos ergo contumaces, etiam absentes, judicandos esse pronuntiat in synodis. At si qui non adsint ob ægritudinem vel ob aliam justam causam, horum excusationem esse admittendam, adeoque damnandos non esse. Placuit istud etiam aliarum provinciarum Episcopis, maxime verò Gallicanis, ut docet infra illustrissimus Archiepiscopus. Falluntur autem qui existimant canones Galliæ excusationem, quò minus Episcopi ad synodum veniant, præter infirmitatem corporis, nullam agnoscere, ut alibi dicitur.

XIII. Denum Leo nonnulla circa disciplinam ecclesiasticam prescribit Episcopis illis: quæ cum non pertineant ad auctoritatem Anastasij, sed ad custodiam canonum in universum, consultò omitimus. In fine verò jubet eos servare constituta à se missa ad Anastasium.

Vide librum Lib. vii. cap. 18.

Epist. lib. vii. cap. 18.

De Decretis Lib. 1. cap. 10.

De Decretis Lib. 1. cap. 10.

De Decretis Lib. 1. cap. 10.